

Produktspesifikasjon

Datagruppe:	1	Alle
Vegobjekttype:	1.0	Vegetasjonsområde, spesielt (ID=300)
Datakatalog versjon:	2.01 - 706	
Sist endret:	2014-06-13	
Definisjon:	Område hvor det stilles spesielle krav til høyde og omfang av vegetasjon og evt andre hinder. F.eks spesielle siktsoner, opprettholdelse av skogryddingstiltak, landskapspleieområde, med mer.	
Kommentar:		

Oppdateringslogg

Dato	Datakatalog versjon	Endringer
2014-06-13	2.01 - 706	Første versjon

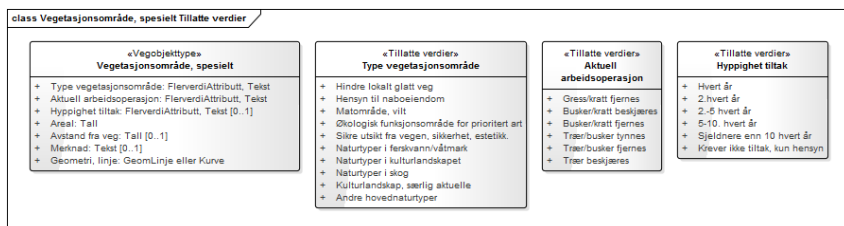
1. Kjente bruksområder og behov

Her listes kjente bruksområder for dataene, og hvilke behov disse bruksområdene har.

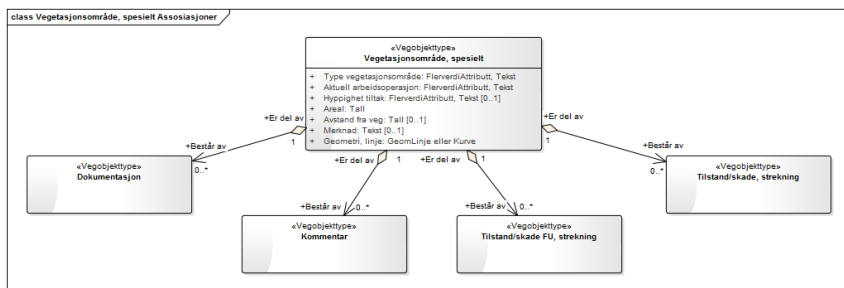
Bruksområde	Behov	Eksempel
Drift og vedlikehold	Areal, aktuell arbeidsoperasjon, type, formål med skjøtsel	Beskriver vegområder som krever spesiell skjøtsel

2. Innhold og struktur

2.1 UML-skjema

UML-skjema med assosiasjoner

2.2 Beskrivelse av vegobjekttype og tilhørende egenskapstyper

Vegobjekttype

Navn vegobjekttype:	Vegetasjonsområde, spesielt
Definisjon:	Område hvor det stilles spesielle krav til høyde og omfang av vegetasjon og evt andre hinder. F.eks spesielle siktsoner, opprettholdelse av skogryddingstiltak, landskapspleieområde, med mer.
Representasjon i vegnettet:	strekning
Sideposisjon:	Relevant
Kjørefelt:	Ikke relevant

Egenskapstyper - geometri - tillatte verdier

Tabellen beskriver hver egenskapstype tilhørende vegobjekttypen.

Egenskapstypenavn:	Navn på egenskapstypen(attributten)
Verdi:	Viser tillatte verdier for gitt egenskapstype
Datatype:	Viser datatype og feltlengde. T=Tekst, H=Heltall, D=desimaltall, DATO=dato, FVH/FVT=kodeliste som kan inneholde lister med heltall eller tekster. Heltall bak datatypen viser antall tegn/siffer.
Betingelse:	Angir egenskapstypens viktighet A = Absolutt påkrevd. Krav om verdi for å kunne lagre forekomst P = Påkrevd - Krav om verdi, men mulig å lagre forekomst uten verdi B = Betinget - Krav om verdi når gitte forutsentninger inntreffer O = Opsjonell - Ikke krav om verdi S = Opsjonell spesialinformasjon - Benyttes for spesielle formål. Ikke krav om verdi U = Utgår - Egenskapstype vil bli tatt ut av NVDB. Det skal ikke registreres nye data til denne. Slike egenskaper får prefiks 'Utgår_'
Beskrivelse:	Viser definisjon av egenskapstype, samt eventuell merknad knyttet til registrering av data

Standard egenskapstyper

Egenskapstypenavn	Datatype	Betingelse	Beskrivelse	ID
Tillatte verdier				
Type vegetasjonsområde	FVT 50	P	Angir type vegetasjonsområde eller verdifull naturtype som krever rydding eller spesielle hensyn.	4667
Hindre lokalt glatt veg			Holde nede vegetasjonen for å hindre skygge på veg som kan gi is/glatt vegbane	5738
Hensyn til naboeiendom			Holde nede vegetasjonen for å hindre skygge på naboeiendom	5739
Matområde, vilt			Holde nede vegetasjonen for å hindre at vilt beiter for nær inntil vegen	5740
Økologisk funksjonsområde for prioritert art			Spesifiser i merknadsfelt for hvilke(n) art(er) dette gjelder for, eks. : dragehode, klippeblåvinge, dverggås, elvesandjeger, rød skogfrue eller svarthalespove.	16256
Sikre utsikt fra vegen, sikkerhet, estetikk.			Holde vegetasjonen nede/ jevnlig rydding av estetiske eller sikkerhetsmessige grunner. Felt med masseplanter går ofte inn her.	16240
Naturtyper i ferskvann/våtmark			Viktige bekkedrag, dammer, rik kulturlandskapssjø, evjer/bukter/viker, kroksjøer/flomdammer, kalksjøer (inkl. utvalgt naturtype), deltaområde. Se DN håndbok 13	16236
Naturtyper i kulturlandskapet			Naturbeitemark, hagemark, slåttemark (inkl. utvalgt naturtype), slåtte- og beitemyr, kantkratt. Se DN håndbok 13	16237
Naturtyper i skog			Prioritert naturtype: rik edellauvskog (inkl. utvalgt NT kalkindeskog), kalkskog, gråor-heggeskog og sumpskog. Se DN håndbok 13	16238
Kulturlandskap, særlig aktuelle			Store gamle trær (inkl. utvalgt naturtype hule eiker) og parklandskap (inkl. alléer)	16239
Andre hovednaturtyper			Naturtyper som ikke dekkes av gitte typer. Spesifiser nærmere i feltet "merknad"	16255
Aktuell arbeidsoperasjon	FVT 50	P	Angir aktuelt arbeidsoperasjon for området.	1243
Gress/kratt fjernes				3948
Busker/kratt beskjæres				3946
Busker/kratt fjernes				3945
Trær/busker tynnes				3944

Trær/busker fjernes				3943
Trær beskjæres				3947
Hyppegighet tiltak	FVT 40	O	Angir hvor ofte tiltak skal gjennomføres	9996
Hvert år				16252
2.hvert år				16248
2-5 hvert år				16249
5-10. hvert år				16250
Sjeldnere enn 10 hvert år				16251
Krever ikke tiltak, kun hensyn				16257
Areal	H 6 (m2)	P	Angir areal av område som skal ryddes.	4080
Avstand fra veg	H 3 (m)	O	Angir minste avstand mellom veg og vegetasjonsområde.	4559
Merknad	T 250	O	Angir hvilken type område dette er	9995
Utgår_Ryddeintervall	T 50	U	Angir hvor ofte området bør ryddes. Kan f.eks være "Hvert 5. År"	4668

Geometri egenskapstyper

Egenskapstypenavn	Datatype	Betingelse	Beskrivelse	ID
Geometri, linje	GLK	P	Gir linje/curve som geometrisk representerer objektet. Merknad: Grunnriss: Omriss av området. Høydereferanse: Terreng høyde ved omriss av området.	4897

3. Kvalitetskrav

Kravmatrisen viser de forskjellige krav som stilles til kvalitet på de data som ligger i NVDB for den eller de objekttyper som er behandlet i dette dokumentet. Kravene går på:

Aktualitet = tidsfrist for oppdatering i NVDB i forhold til når fysisk objekt er driftsatt

Fullstendighet = krav til hvor komplett innlegging av objekt eller egenskap skal være

Konsistens = krav til sammenheng mellom objekter av samme eller forskjellig datatype

Kvalitetskravklasser:

1 = Europa- og riksveger

2 = Fylkesveger

3 = Kommunale veger

4 = Private veger og skogsbilveger

Kravene under er gitt i henhold til ny datamodell, og viser maksimalt tillatt avvik

Krav nr	Kvalitets-element	Kvalitetsmål	Rel.vegob type	Egenskap type	Beskrivelse	Kvalitetsklasse			
						1	2	3	4
1371	Fullstendighet, manglende data	Andel manglende data		0	Alle Vegetasjonsområde, spesielt skal være registrert	0 %	0 %		
1372	Aktualitet	Tidsperiode, forsinkelse		0	Data skal være inne i NVDB innen angitt frist	90 dager	90 dager		
1373	Fullstendighet, manglende data	Andel manglende data		Aktuell arbeidsoperasjon	Aktuell arbeidsoperasjon skal være angitt på alle objekter	0 %	0 %		
1376	Fullstendighet, manglende data	Andel manglende data		Areal	Areal skal være angitt på alle objekter	0 %	0 %		
1374	Fullstendighet, manglende data	Andel manglende data		Geometri, linje	Geometri, linje skal være angitt på alle objekter	0 %	0 %		
1375	Absolutt stedfestings-	Middelverdi av feil i stedfesting		Geometri, linje	Avvik i posisjon skal være innenfor gitt verdi	1 m	1 m		

	nøyaktighet	studiesings- nøyaktighet		interior gitt verdi				
1402	Fullstendighet, manglende data	Andel manglende data		Type vegetasjonsområde	Type vegetasjonsområde skal være angitt på alle objekter	0 %	0 %	

4. Innsamlingsregler med eksempler

Nr 1	Regel:	Et Vegetasjonsområde, spesielt-objekt skal registreres for hver Vegetasjonsområde, spesielt langs vegen i henhold til kravmatrisa. Objekttypen brukes der Vegkantvegetasjon ikke er dekkende.
-------------	---------------	--

Gress/kratt fjernes i sidebratt terreng

Området er så bratt at det blir trøbbel med vanlig kantklipp

Areal: 300

Avstand fra veg: 2 meter

Type vegetasjonsområde: Hensyn til naboeiendom

Aktuell arbeidsoperasjon: Gress/kratt fjernes

Hypptighet tiltak: 2.hver år

Gress/kratt fjernes

Sideområdet ryddes for forbi kjøringssikt og utsikt

Her er det ryddet ekstra bredde for å ivareta utsikt til fjordlandskapet. Dette er derfor definert som Vegetasjonsområde spesielt og ikke siktzone.

Areal: 3500

Avstand fra veg: 10 meter

Type vegetasjonsområde: Sikre utsikt fra vegen, sikkerhet, estetikk

Aktuell arbeidsoperasjon: Trær/busker fjernes

Hypptighet tiltak: 5-10. hvert år

Trær/busker fjernes, skogvegetasjonsrydding, klima, veg

Busker/trær fjernes, matområde vilt

Areal: 1200

Type vegetasjonsområde: Matområde, vilt

Aktuell arbeidsoperasjon: Trær/busker fjernes

Hypptighet tiltak: 2.-5 hvert år

Merknad: Hold øye med utvikling av arter som kan være godt høstebeite for elg og hjort

Busker/trær fjernes, matområde vilt

Beskjæring av tre og busker/kratt

Venstre side:

venstre side.

Areal: 2

Type vegetasjonsområde: Hindre lokalt glatt veg

Aktuell arbeidsoperasjon: Trær beskjæres

Hyppighet tiltak: 2.-5 hvert år

Høyre side:

Areal: 2

Type vegetasjonsområde: Hindre lokalt glatt veg

Aktuell arbeidsoperasjon: Busker/kratt beskjæres

Hyppighet tiltak: 2.-5 hvert år

Gressdekt Voll

Areal: 1200

Beskrivelse: Hindre lokalt glatt veg

Aktuell arbeidsoperasjon: Gress/kratt fjernes

Hyppighet tiltak: Hvert år

Foto: Kjell Wold

Naturtyper i ferskvann/våtmark

Denne hovednaturtypen omfatter alle naturtyper som betinges av åpent ferskvann.

Andre permanent eller tidvis vannmettede areal, som f.eks. fukteng og sumpskog, omfattes av andre hovednaturtyper.

Brakkvannssjøer håndteres av marin kartlegging.

Bildene er tatt med for å vise eksempler på slike områder/arter, ikke nødvendigvis for at akkurat de viste områder/arter er aktuelle for registrering i NVDB. I NVDB registreres kun de arealer der Statens Vegvesen har et ansvar for skjøtsel.

Kalksjøene har ofte et karakteristisk blågrønt skjær.
Foto: Bård Bredesen.

Frodig bekkekant. Foto: Torbjørn Moen.

Elveør med klåved. Foto: Lars Løfaldt.

Meandreende elveparti med kroksjøer.
Foto: Thor Østbye.

Bukt i Revovannet, Re, Vestfold.
Foto: Kjell Magne Olsen.

Finnstadevja i Nes, Akershus.
Foto: Kjell Magne Olsen.

Vegetasjonsrik vik i Kjensmotjern, Nes, Ak.
Foto: Kjell Magne Olsen.

Eksempler på naturtyper i Naturtyper i Ferskvann/våtmark

Referanser

[Bildene og deler av teksten er hentet fra DN Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold](#)

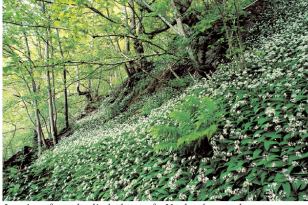
Naturtyper i skog

Skog omfatter alle områder hvor trær er dominerende.

Noen typer av trebevokste arealer er imidlertid oppført under kulturlandskap.

Disse er hagemark, lauveng, høstingsskog, beiteskog, parklandskap og enkelte utforminger av småbiotoper

Bildene er tatt med for å vise eksempler på slike områder/arter, ikke nødvendigvis for at akkurat de viste områder/arter er aktuelle for registrering i NVDB. I NVDB registreres kun de arealer der Statens Vegvesen har et ansvar for skjøtsel.

Interiør fra almlindeskog på Vestlandet med ramsløk i feltsjiktet. Foto: Jan Rabben.

Vårmaritund. Foto: Jan Rabben

Sørboreal blandingskog på rik mark i bratt østvendt li i Sigdal (Buskerud, 350 moh.). Typisk utforming med gammel gran og stort innslag av gammel asp og bjørk. Foto: Tom Hellik Høftun.

Urskogspregt granskog. Foto: Øystein Søbye.

Vårtret kollelandskap med mange lokaliteter av boronemoral blandingskog og edellaunskog i Larvik (Vestfold). Foto: Arne Heggland.

Eksempler på Naturtyper i Skog

Referanser

[Bildene og deler av teksten er hentet fra DN Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold](#)

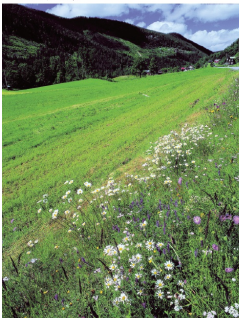
Naturtyper i kulturlandskapet

Kulturlandskap er i videste forstand alt landskap påvirket og omformet av menneskelig aktivitet. Det omfatter med andre ord det meste av Norges areal, fra urbane områder til dyringslandskap og alle typer høstingslandskap formet av skogbruk, jordbruk og reindrift. De fleste landskap har både en natur- og en kulturdimensjon og det er glidende overganger mellom natur- og kulturlandskap. Det kan derfor være vanskelig å skille mellom dem. Få områder kan sies å være helt «uberørt», og mye av det arealet som mange tror er «uberørt» er i realiteten ikke bare påvirket, men betinget av menneskets bruk. Innen forvaltningen brukes «uberørt» ofte som begrep for fravær av tyngre og nyere tekniske, fysiske inngrep.

Bildene er tatt med for å vise eksempler på slike områder, ikke nødvendigvis for at akkurat de viste områder er aktuelle for registrering i NVDB. I NVDB registreres kun de arealer der Statens Vegvesen har et ansvar for skjøtsel.

Jordbrukets kulturlandskap omfatter både dyringslandskapet (tinnmark øverst i bildet) og høstingslandskapet Utrerik slåtteeng, dominerert av engjerveblom. Den trau orkidéen søstermarthund vokser også her. Eng- og slått. Næring fra utmark, gjennom for høsting, beiting og husdyrskjøtsel, gjorde det mulig å opprettholde Akse Østebøtt produktjonen i tinnmark. Lyngheiene er i dag truet av gjengroing pga. opphørt bruk. Rennesøy, Rogaland. Foto: Aksa Østebøtt

Utrerik veikant. Foto: Ove Bergersen

Naturbeitemark med beitede sauer. Foto: Jon Arne Stæter.

Kalkrik eng med marinkleblom i våraspektet. Foto: Arild Lindgaard.

Blomsterrik fukteng. Foto: Jan Rabben.

Referanser

[Bildene og teksten er hentet fra DN Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold](#)

Kulturlandskap, særlig aktuelle

Typen omfatter store og gamle frittstående lauvtrær, styvingstrær og/eller hule trær i kulturlandskapet.

Slike trær er ikke en naturtype i egentlig forstand, men et kulturlandskapselement.

På grunn av at store trær har så stor betydning for andre organismer blir de likevel registrert som en naturtype. Særlig frittstående, gamle eiker og andre edellauvtrær i kulturlandskapet er viktige biotoper.

Typen omfatter også parker, kirkegårder og alléer med lang kontinuitet. Gamle parklandskap består ofte av mange ulike elementer som sammen danner en helhetlig naturtype med mange kvaliteter for sjeldne og truede arter. Store gamle lauvtrær, steingjerder, dammer, gamle bygninger, stabilevegetasjonssamfunn m.v. er viktige elementer i parklandskap og viktige indikatorer på naturtypen.

Bildene er tatt med for å vise eksempler på slike områder/arter, ikke nødvendigvis for at akkurat de viste områder/arter er aktuelle for registrering i NVDB. I NVDB registreres kun de arealer der Statens Vegvesen har et ansvar for skjøtsel.

Staselig gammel eik i åker.
Foto: Øystein Søybye.

Parklandskap, som denne borgparken på Austråt i Ørland, kan være viktige kontinuitetsmiljø for mange arter. Foto: Jon Arne Sæter.

Eksempler på Kulturlandskap, særlig aktuelle

Referanser

[Bildene og deler av teksten er hentet fra DN Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold](#)

Økologisk funksjonsområde for prioritert art

Bildet viser eksempler på naturtyper som kan være aktuelle for spesielle tiltak for tilrettelegging for en spesiell art. Naturtyper kan være valgt ut fra at de er voksested for sjeldne planter, at de inneholder truede vegetasjonstyper, eller at de er funksjonsområder for viktige dyrearter. Naturtyper med forekomst av rødlistearter og truede vegetasjonstyper bør vies spesiell oppmerksomhet.

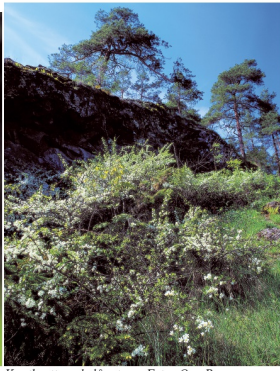
Bildene er tatt med for å vise eksempler på slike områder/arter, ikke nødvendigvis for at akkurat de viste områder/arter er aktuelle for registrering i NVDB. I NVDB registreres kun de arealer der Statens Vegvesen har et ansvar for skjøtsel.

Rikmyrene kan være rike på orkideer.
Foto: Trond Arnesen.

Myrflangre. Foto: Øystein Søbye.

Kanikraut med slåpetorn. Foto: Ove Bergersen.

Strandeng er avhengig av beite eller slått. Det er ofte en glidende overgang mellom strandeng og naturbeitemark. Bø i Vesterålen, Nordland.
Foto: Akse Østebrot

Sørlig myrsniipe. Foto: Jan Rabben

Referanser

[Bildene er hentet fra DN Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold](#)